

gemeente
Zoetermeer

Toelichting op de balans

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa zijn investeringen die niet tastbaar zijn. Door wijziging in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) worden de voorbereidingskosten voor grondexploitaties vanaf 2016 geactiveerd als kosten van onderzoek en ontwikkeling. Na maximaal 5 jaar moeten de kosten hebben geleid tot een actuele grondexploitatie dan wel worden afgeboekt ten laste van het jaarresultaat. Het verloop hiervan in 2025 is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2025	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Duurzame waarde- verminder.	Boekwaarde 31-12-2025
Kosten voor onderzoek en ontwikkeling	1.128	1.116			69		2.175
TOTAAL	1.128	1.116			69		2.175

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn investeringen die een meerjarig nut hebben en in termijnen worden afgeschreven. Onderscheid wordt gemaakt tussen investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

In de toelichting bij de reserves is vermeld uit welke bestemmingsreserves middelen zijn onttrokken voor de (gedeeltelijke) dekking van de afschrijvingen van geactiveerde investeringen.

Investerings met een economisch nut

Dit betreffen de gronden die in erfpacht uitgegeven zijn, waarvoor jaarlijks een canon in rekening wordt gebracht. Het verloop hiervan in 2025 is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2025	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Duurzame waarde- verminder.	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	4.771						4.771

Overige investeringen met een economisch nut

Investerings met een economisch nut zijn investeringen die kunnen bijdragen aan het genereren van middelen en/of verhandelbaar zijn. Het verloop hiervan in 2025 is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2025	Correctie	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Duurzame waardevermind.	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	54.483		103					54.586
Woonruimten	335		84		5			414
Bedrijfsgebouwen	265.026	481	5.760		6.642	71		264.554
Grond-/weg-/water- bouwkundige werken	7.517		271		628	10		7.149
Vervoersmiddelen	973		1.521		143			2.350
Machines, apparaten en installaties	4.461		624		326			4.759
Overige materiële vaste activa	5.106	139	239		713			4.771
Totaal	337.901	620	8.601		8.458	81		338.583
Waardecorrectie bedrijfsgebouwen	-35							-35
Waardecorrectie warme gronden	-8.079						92	-8.171
TOTAAL	329.788	620	8.601		8.458	81	92	330.377

De belangrijkste investeringen > € 0,5 mln. in 2025 waren:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	
Nieuwbouw school VO Van Doornenplantsoen 1	1.749
Vervoersmiddelen 2025	1.521
Tussenr. Renovatie schoolgeb. Clauslaan 4	1.196
Darwinstraat	882
Nieuwbouw sporthal van Doornenplantsoen	854

In 2025 waren er geen desinvesteringen > € 0,5 mln.

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Dit betreffen de boekwaarden van de begraafplaats (gronden, gebouwen en infrastructurele werken), de afvalinzameling (huisvuilauto's, overige tractiemiddelen, mini- en ondergrondse containers) en de apparatuur voor het betaald parkeren. Het verloop hiervan in 2025 is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2025	Correctie	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Duurzame waardevermind.	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	1.683							1.683
Bedrijfsgebouwen	1.468				51			1.417
Grond-/weg-/water- bouwkundige werken	2.183				77			2.106
Vervoersmiddelen	2.195		1.564		252			3.508
Machines, apparaten en installaties	936				103			834
Overige materiële vaste activa	6.413		371		324			6.460
TOTAAL	14.879		1.935		806			16.008

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Investerings met een maatschappelijk nut betreffen de investeringen die worden gedaan in met name groen, wegen en kunstwerken. Het verloop hiervan in 2025 is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2025	Correctie	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Duurzame waardevermind.	Boekwaarde 31-12-2025
Grond-/weg-/waterbouwkundige werken	52.452	-3.589	12.832		1.145	7.376		53.174
Woonruimten			521					521
Overige materiele vaste activa		3.589	2.085			2.394		3.281
	52.452		15.438		1.145	9.770		56.976

De belangrijkste investeringen > € 0,5 mln. in 2025 waren:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving:	
Aanleg vervoersknoop Bleizo	3.719
Elementen verharding - vervanging 2025	3.011
Entree Zoetermeer	2.770
Aanleg Centraal Park	2.085
Asfalt verharding 2025	1.280

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekking aan deelnemingen

De kapitaalverstrekking aan deelnemingen betreft het volgende:

Omschrijving	Aantal	Aandeel	Nominaal (€)	Waarde (€)
NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank)	3.510	0,0063%	2,50	8.775
De Binnenbaan	980	98%	100,00	98.000
Stedin (1)	18.518	4,45%	100,00	1.851.800
TOTAAL				1.958.575

(1) De nominale waarde is € 1.851.800, de werkelijke waarde (gebaseerd op de historische kosten) is € 8.901.417.

Hiernaast bezit de gemeente nog de volgende aandelen die in de balans tegen € 0,00 zijn opgenomen:

Omschrijving	Aantal	Aandeel	Nominaal (€)	Waarde (€)
Stedin	116.280	2,04%	100	0
Dunea	373.309	9,33%	5	0

Overige langlopende geldleningen

De overige langlopende geldleningen betreffen de volgende leningen:

Omschrijving	31-12-2025	31-12-2024

Startersleningen	1.738	2.075
------------------	-------	-------

In 2025 zijn via het Stimuleringsfonds Vereniging Nederlandse Gemeenten (SVn) geen startersleningen verstrekt. De starterslening is bij aanvang renteloos en aflossingsvrij. Bij voldoende financiële draagkracht wordt vanaf het vierde jaar door de SVn een marktconform rentepercentage gehanteerd gebaseerd op 15 jaar vast en aflossing op basis van annuïteiten. Naast de reguliere aflossingen van € 62.607 werden er in 2025 leningen vervroegd gedeeltelijk of geheel afgelost tot een bedrag van € 275.294.

Vlottende activa

Vorraden

Grond- en hulpstoffen

De grond- en hulpstoffen bestaan uit:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-2025	31-12-2024
Onderdelenmagazijn autowerkplaats afd. Afvalinzameling	68	86
Voorraad dieselolie afd. Afvalinzameling	20	22
TOTAAL	88	108

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Deze categorie betreft de lopende grondexploitaties. Het zijn de projecten waarvoor de raad de grondexploitatie voor de volledige looptijd heeft vastgesteld.

De grondexploitaties zijn herzien naar de situatie per ultimo 2025. Bij negatieve grondexploitaties is de Voorziening Nadelige complexen op de juiste hoogte gebracht. Dit deel van de voorziening is in de balans in mindering gebracht op de boekwaarde. In de gevallen dat de voorziening hoger is dan de boekwaarde per complex dan gebeurt dit tot de (netto) boekwaarde per complex nihil is. Het restant wordt in dat geval vermeld bij de Voorziening nadelige complexen grondbedrijf aan de passiva zijde.

In het licht van de huidige marktomstandigheden zijn de materiële vastgoedwaarderingen belangrijke schattingsposten. Er bestaat een wezenlijk risico dat zich materiële aanpassingen kunnen voordoen in de waardering in het volgende boekjaar als gevolg van gewijzigde marktomstandigheden of onvoorziene omstandigheden.

Bedragen x € 1.000

Nr.	Complex	Boek- waarde 31-12-24	Voor- ziening 31-12-24	Balans- waarde 31-12-24	Boek- waarde 01-01-25	Investe- ringen	Winstne- ing/afsl. compl.	Inkom- sten	Boek- waarde 31-12-25	Voor- ziening 31-12-25	Balans- waarde 31-12-25
2	Roggeakker	0	0	0	0	77	0	-108	-31	0	-31
5	Dwarstocht	-3.444	0	-3.444	-3.444	3.111	-86	-200	-619	0	-619
11	Lansinghage	-2.121	0	-2.121	-2.121	106	180	0	-1.835	0	-1.835
18	Oosterheem	1.790	0	1.790	-3.347	865	2.503	-21	0	0	0
18	Oosterheem/Sara Lydiahoeve	0	0	0	828	213	123	-1.041	123	0	123
18	Oosterheem/T-strook Noord	0	0	0	-872	953	-294	0	-213	0	-213
18	Oosterheem/Oosterhage	0	0	0	5.068	242	1.173	-678	5.805	0	5.805
18	Oosterheem/Sumatra	0	0	0	217	12	-229	0	0	0	0
18	Oosterheem/Zwetstroom	0	0	0	-104	0	104	0	0	0	0
26	Centrum Oost/Cadenza	203	203	0	203	145	0	0	348	348	0
32	Van Leeuwenhoeklaan	-1.330	0	-1.330	-1.330	84	-213	0	-1.459	0	-1.459
37	Boerhaavelaan	886	189	697	886	0	0	0	886	278	608
42	Palenstein	18.196	18.196	0	18.196	670	0	-80	18.786	18.787	0
46	van Aalstlaan	1.033	0	1.033	1.033	309	0	0	1.342	0	1.342
108	Voorweg Noord	2.534	0	2.534	2.534	47	0	0	2.581	0	2.581
130	Markt 10	1.709	1.709	0	1.709	3.570	0	0	5.279	2.900	2.379
131	Engelandlaan 140	-497	0	-497	-497	388	109	0	0	0	0
137	Edisonpark	4.598	0	4.598	4.598	1.018	0	-153	5.463	0	5.463
	TOTAAL	23.557	20.297	3.260	23.557	11.810	3.370	-2.281	36.456	22.313	14.144

In onderstaand overzicht zijn de geraamde lasten en baten opgenomen van de bouwgronden in exploitatie en het geschatte eindresultaat. De inschattingen zijn gebaseerd op externe makelaarsrapporten en kostencalculaties van derden.

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2025	Lasten	Baten	Resultaat
TOTAAL grondexploitaties	36.456	43.394	60.413	-19.437

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar bestaan uit:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-2025		31-12-2024	
a. Vorderingen op openbare lichamen		71.192		2.777
b. Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen		435		658
c. Rekening-courantverhoudingen met Rijk (schatkistbankieren)		67.395		155.623
d. Overige vorderingen:				
Belastingvorderingen	8.151		7.774	
<i>Af: Voorziening dubieuze belastingdebiteuren</i>	-630		-542	
Vorderingen bijstand	8.513		9.946	
<i>Af: Voorziening dubieuze bijstandsdebiteuren</i>	-6.018		-6.962	
Overige vorderingen	8.118		3.657	
<i>Af: Voorzieningen dubieuze debiteuren</i>	-19		-19	
Totaal overige vorderingen		18.115		13.854
TOTAAL		157.137		172.912

Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen op openbare lichamen bestaan uit vorderingen op de volgende openbare lichamen, waaronder gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, het Rijk en overige openbare lichamen.

Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen

Dit betreft een rekening-courantverhouding met de stichting Stimuleringsfonds Nederlandse Gemeenten (SVn), waar de startersleningen worden geadmistreerd. Via deze rekening-courant worden de kosten (beheervergoeding) en opbrengsten van de startersleningen verrekend.

Rekening-courantverhoudingen met het Rijk (Schatkistbankieren)

De wet Schatkistbankieren verplicht decentrale overheden om hun overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist van het Rijk. Het betreft middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. Tot een bepaald bedrag (drempelbedrag, gebaseerd op de begrotingsomvang) mogen de decentrale overheden overtollige middelen buiten de schatkist van het Rijk aanhouden.

Onderstaand een overzicht met de drempelbedragen per kwartaal. In geen van de kwartalen is sprake van een overschrijding van het drempelbedrag.

Bedragen x € 1.000

(1)	Drempelbedrag	10.095	10.095	10.095	10.095
		kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	111	123	118	112
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	9.985	9.972	9.978	9.983
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag				

Het limiet schatkistbankieren 2025 bedraagt € 10,1 mln. Met de invoering van het automatisch schatkistbankieren met een banksaldo op de lopende rekeningen van maximaal € 200.000 (Rekening BNG en RABO) is een overschrijding van deze norm niet mogelijk.

Overige vorderingen

De overig vorderingen zijn verdeeld naar categorieën op basis van de aard van de vordering.

Belastingvorderingen

De openstaande vorderingen betreffen de belastingjaren 2016 tot en met 2025. Hiervan is € 0,6 mln. als dubieus aangemerkt. Voor dit bedrag is een voorziening dubieuze belastingdebiteuren getroffen, die in de balans is verrekend met de betreffende vorderingen.

Vorderingen bijstand

De openstaande vorderingen van € 8,5 mln. hebben betrekking op vorderingen op (voormalige) bijstandsccliënten. Er is vanuit het voorzichtigheidsbeginsel voor gekozen om rekening te houden met de mogelijkheid dat vorderingen niet of niet geheel zullen worden terugbetaald door de cliënten. Hiervoor is een voorziening dubieuze debiteuren in het leven geroepen. Hiervan is € 6,0 mln. als dubieus aangemerkt omdat bij de betreffende bijstandsccliënten -gelet op de inkomenssituatie- de aflossing van verstrekte bedragen geen vanzelfsprekendheid is.

Voor dit bedrag is een voorziening dubieuze bijstandsdebiteuren getroffen, die in de balans is verrekend met de betreffende vorderingen. In 2025 heeft een aanwending i.v.m. gestelde debiteuren van in totaal € 1,099 mln. plaatsgevonden, waarvan € 253.345,70

buiten invorderingen en € 0,845 mln. kwijtscheldingen. Op grond van de debiteurenpositie per ultimo 2025 is € 1,099 mln. aan de voorziening onttrokken.

Overige vorderingen

De openstaande vorderingen betreffen diverse overige debiteuren. Hiervan is € 20.000 als dubieus aangemerkt. Voor dit bedrag is een voorziening dubieuze debiteuren getroffen, die in de balans is verrekend met de betreffende vorderingen.

De grootste posten zijn:

Bedragen x € 1.000

Omschrijvingen	
Palumbus Properties 7 B.V.	2.435
Werkbedrijf de Binnenbaan B.V.	526
Woonhave Ontwikkeling B.V.	418
Zoetermeer Leisure Village B.V.	278

Liquide middelen

Omschrijvingen	31-12-2025
BNG rekeningen	111
RABO rekening	2
Centrale Kas	1
Kassen VT	1
	115

Overlopende activa

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

Het verloop hiervan in 2025 is als volgt:

Uitkeringen van het Rijk	Saldo 01-01-2025	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2025
A42 - HIC-aanpak Zoetermeer 2024-2025	80	0	80	0
B2 - Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek (SPUK 2)	3.062	3.682	3.062	3.682

C62 - Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire 2023, 2024 en 2025 (KOTA)	80	1	61	20
G2 - Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024 (LKS)	82	54	82	54
G3 - Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024	7	0	7	0
G4 - Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024	2	0	2	0
G12 - Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024	142	3	142	3
H4 - Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025	184	0	0	184
H35 - Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026	7	0	7	0
J19 - Realisatiestimulans	0	497	0	497
M16 - Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	738	6.712	6.724	726
Arbeidsmarkttoeleiding AMR ZHC 24-25 - 2023ESFp20277	0	815	0	815
Sociale Inclusie AMR ZHC 24-25, kwetsbare werkenden en werkzoekenden - 2023ESFp20256	0	238	0	238
Totaal	4.384	12.002	10.167	6.219

Uitkeringen van overige Nederlandse overheidslichamen	Saldo 01-01-2025	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2025
J41B - SPUK flexibele inzet woningbouw (SISA tussen mede overheden):	78	81	115	44
<i>Projectsubsidie Hart van Meerzicht fase 3 : PZH-2023/04478_003</i>	0	81	78	2
<i>Projectsubsidie Gebiedsontwikkeling Entree inhuur senior planeconoom PZH-2023/04387_004</i>	20	0	0	20
<i>Projectsubsidie Gebiedsontwikkeling Entree 2023 deel 2 PZH-2023/04407_005</i>	58	0	36	21
J210B - SPUK flexibele inzet woningbouw (SISA tussen mede overheden):	170	564	536	199
<i>Projectsubsidie Entree deel 2 : PZH-2024/00601_005</i>	0	150	113	38
<i>Projectsubsidie Programma Entree : PZH-2024/00201_007</i>	33	61	56	38
<i>Projectsubsidie Programma Binnenstad : PZH-2024/00590_008</i>	0	44	38	6
<i>Projectsubsidie Edisonpark en omgeving + Entreegebied : PZH-2024/00602_013 (aandeel Entree)</i>	0	28	17	11
<i>Projectsubsidie Edisonpark en omgeving + Entreegebied : PZH-2024/00602_013 (aandeel Edisonpark)</i>	0	48	29	19
<i>Projectsubsidie regionale woonzorgvisie haaglanden : PZH-2025/00958_020</i>	0	50	38	12
<i>Projectsubsidie inzet procesregisseur regionale woonzorgvisie haaglanden : PZH-2025/01137_018</i>	0	48	0	48
<i>Projectsubsidie 2025 inzake project "versnellingsstafel wonen" : PZH-2025/00884_025</i>	0	135	108	27
<i>afwikkeling projectsubsidies flexibele woningbouw</i>	137	0	137	0
Klimaat adaptatie Palenstein - PZH-2024/01047_017	32	0	0	32
Project extra activiteiten ihkv School op Seef 2025 - MRDH-P20250124	20	9	20	9

Subsidie project Fietslessen groepen 4 en 6 (schooljaar 2025) Zoetermeer - MRDH-P20250125	29	30	29	30
Subsidie project Activiteiten ihkv FLUO kids Zoetermeer 2025 - MRDH-P20250148	0	27	0	27
RSIV - Campagne 'digitaal opgroeien' - de online leefwereld van kinderen, bijdrage gemeente Den Haag	0	15	0	15
Stimuleringsubsidie regio City Deal 'Lokale weerbaarheid Cybercrime' 2024-2025	0	40	0	40
Projectsubsidie Edisonpark 2023 - PZH-2023/04615_008	0	19	0	19
Openbaar vervoerproject "Vervoersknoop Bleizo"	0	42	0	42
Projectbijdrage Versterken en verbeteren Dutch Innovation Community - 2161445	0	60	0	60
Subsidie project Rotonde kruispunt Ruimtebaan - Spruitkoolakker Zoetermeer - P20250029	0	188	94	94
Projectsubsidie Onderst. Reg. Versnellingstafel (uitvoering RRA Haaglanden)	20	0	20	0
Projectsubsidie Regionaal mobiliteitsteam Zuid-Holland Centraal (RMT)	81	0	81	0
Daklozenpunt gemeente Den Haag	80	0	80	0
H35b spuk IZA doelen Gemeente Den Haag - CN	0	80	0	80
H35b spuk IZA doelen overige gemeenten	0	33	0	33
H35 spuk Transformatiemiddelen IZA	0	41	0	41
Totaal	511	1.229	975	766

Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen

De overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen bestaan uit diverse posten van verschillende aard en omvang.

De grootste posten zijn als volgt:

Overige Nog Te Ontvangen	31-12-2025
BCF 2025	27.080
VPB grond	818
HAR	767
Fac. transf.station Abdissenbos	395
Eleanor Rooseveltln 3-29	352
Optisport subsidievestiging 2024	331
Vooruitbetaalde bedragen	31-12-2025
VRH	5.789
Aanbesteding HCI	622

Microsoft Core	454
PQR	332
Bijdrage inkoop	151

Onder de overige nog te ontvangen bedragen bevinden zich ook vorderingen in het kader van faciliterend grondbeleid. De notitie grondbeleid 2023 van de Commissie BBV hanteert een onderverdeling in vier categorieën.

In verreweg de meeste gevallen is er bij faciliterend grondbeleid sprake van een anterieure overeenkomst. Bij het ontbreken van een anterieure overeenkomst kan in een aantal gevallen uiteindelijk achteraf (na het vaststellen van het omgevingsplan) alsnog een posterieure overeenkomst worden gesloten.

1	Anterieure overeenkomst	€ 2,3 mln.
2	Omgevingsplan	€ 0
3	Kostenverhaalbeschikking	€ 0
4	Kostenverhaalbeschikking	€ 0

Passiva

Vaste passiva

Eigen Vermogen

Reserves

In de jaarrekening (realisatie) zijn toevoegingen of onttrekkingen aan reserves slechts verantwoord als daarvoor bij de begroting of begrotingswijziging autorisatie door de raad is verleend en voor zover ook nodig en tot maximaal het daarvoor gebudgetteerde bedrag. Uitzondering hierop zijn de volgende resultaatbestemmingen, die in de jaarrekening zijn verantwoord ongeacht de hiervoor begrote bedragen:

- Voor de Reserve egalisatie investeringen schoolgebouwen is een inflatiecorrectie toegepast om de betreffende reserve waardevast te houden. De hoogte van de inflatie wordt vastgesteld bij de begroting en de werkelijk storting is gebaseerd op de werkelijke stand van de reserve op 1-1 van het rekeningsjaar. Deze werkwijze is geautoriseerd op grond van het raadsbesluit bij de rentenota 2018 op 5 november 2018.
- De (voorlopige) bestemming van het resultaat van het Grondbedrijf is in de jaarrekening voor 50% is verrekend met de Reserve Fonds Zoetermeer 2040 en voor 50% met de reserve versterking financiële positie Grondbedrijf. Dit is vanaf 2008 geautoriseerd op grond van raadsbesluit van 17 november 2008. In 2008 wordt in het raadsbesluit de Reserve Investeringsfonds 2030 genoemd. Deze is ultimo 2023 opgeheven en alle middelen zijn overgeheveld naar de Reserve Fonds Zoetermeer 2040. De raad heeft hierbij besloten om alle geraamde onttrekkingen, toevoegingen, verwachtingen en geormerkte middelen op te nemen in de Reserve Fonds Zoetermeer 2040.
- De over- of onderschrijding op de budgetten voor groot onderhoud bovengronds worden op basis van de Begrotingsraad op 11 november 2013 verrekend met de egalisatiereserve groot onderhoud bovengronds.
- Voorts wordt de reserve afgeroomd ten gunste van de vrij inzetbare reserve als deze uitstijgt boven het maximum van € 5 mln.
- De afoming van de rente-egalisatiereserve boven de vastgestelde bovengrens ten gunste van de vrij inzetbare reserve. Deze generieke gedragslijn is door de raad vastgesteld op 5 november 2018 (rentenota 2018).
- Bij verkoop van vastgoed worden incidentele verkoopresultaten (positief en negatief) in de vorm van een hogere / lagere verkoopopbrengst ten opzichte van de restant boekwaarde ten gunste of ten laste van de vrij inzetbare reserve gebracht. Dit is door de raad besloten op 27 juni 2016 (Perspectiefnota 2017 en gevolgen Gemeentefonds 2016).
- Bij een beroep op specifieke voor het doel in leven geroepen bestemmingsreserves wordt het bedrag van de feitelijke onttrekking gelijkgetrokken aan de gemaakte kosten tot maximaal de raming van de kosten. Deze werkwijze is geautoriseerd op grond van het raadsbesluit bij de perspectiefnota 2020 op 1 juli 2019.
- De extra inkomsten door de groei van de stad worden voor 50% toegevoegd aan de Reserve Fonds Zoetermeer 2040 (artikel 17 Financiële verordening 2023/Nota reserves en voorzieningen d.d. 23 februari 2026)

Gerealiseerd resultaat

Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening is afzonderlijk in de balans vermeld als onderdeel van het eigen vermogen.

Toelichting reserves

Het verloop van de reserves in 2025 is als volgt:

Bedragen x € 1.000

A	Algemene reserves:	Saldo 01-01-2025	Resultaat bestemming	Toevoegingen	Onttrekkingen	Verminderen i.v.m. dekking afschrijving activa	Saldo 31-12-2025
1	Reserve verstrekking financiële positie grondbedrijf	4.244		2.081	1.966		4.359
2	Reserve i.v.m. risico's grondbedrijf	581			193		388
3	Vrij inzetbare reserve	191.596		1.342	29.170		163.768
	Totaal A. Algemene reserves	196.421		3.423	31.329		168.515
B	Bestemmingsreserves:	Saldo 01-01-2025	Resultaat bestemming	Toevoegingen	Onttrekkingen	Verminderen i.v.m. dekking afschrijving activa	Saldo 31-12-2025
1	Reserve Integraal veiligheidsbeleid	183			41		142
2	Reserve egalisatie investering schoolgebouwen	6.733		1.236	1.712		6.257
3	Reserve investeringsimpuls amateurverenigingen	301			218		83
4	Reserve beeldende kunst in de openbare ruimte	374		224	94		504
5	Egalisatiereserve groot onderhoud bovengronds	5.000					5.000
6	Reserve Duurzaamheidsfonds Zoetermeer 2040	10.560			428		10.132
7	Sociaal innovatiefonds	1.794			520		1.274
8	Reserve Zoetermeer Noodfonds	1.372			1.372		0
9	Reserve Arbeidsmarktregio ZHC	0		3.308			3.308
10	Reserve algemeen dekkingsmiddel	1.750			1.750		0
11	Brede bestemmingsreserve	7.412		9.608	252		16.768
12	Reserve dekking kapitaallasten	6.341					6.341
13	Rente-egalisatie reserve	4.900					4.900
14	Reserve Flankerend Beleid	0		2.000			2.000
15	Reserve EU-initiatieven	93					93
16	Reserve risico's programma Entree	5.460		3.192			8.652
17	Reserve fonds Zoetermeer 2040	112.274		6.952	11.845		107.381
	Totaal B. Bestemmingsreserves	164.547		26.520	18.232		172.835
	TOTAAL RESERVES	360.968		29.943	49.561		341.350

Exploitatieresultaat 2024

Het voordelig exploitatieresultaat van 2024 is op grond van het raadsbesluit van 16 juni 2025 (Resultatendeбат) toegevoegd aan de vrij inzetbare reserve. De definitieve resultaatbestemming heeft plaatsgevonden in de raad van 30 juni 2025 bij de behandeling van de Perspectiefnota 2026; deze is verwerkt in de toevoegingen en onttrekkingen bij de betreffende reserves.

Hierna volgt een toelichting van de aard en de reden van elke reserve en de mutaties daarin. De vermelde bedragen zijn x € 1.000.

A1. Reserve versterking financiële positie Grondbedrijf

Deze reserve dient om samen met de reserve in verband met risico's Grondbedrijf te waarborgen dat het totaal van de risico's binnen het Grondbedrijf afdoende kan worden gedekt. Deze reserve vormt het belangrijkste onderdeel van de weerstandscapaciteit van het Grondbedrijf waarbij de minimale en maximale omvang zijn bepaald op respectievelijk 1,0 en 1,2 keer de gekwantificeerde risico's. Vooruitlopend op de definitieve resultaatbestemming wordt jaarlijks 50% van het resultaat van het Grondbedrijf aan deze reserve toegevoegd dan wel onttrokken. De reserve wordt elk jaar herijkt op basis van een herziening van de actieve grondexploitaties (aan de hand van de voortgang van de projecten wordt het financieel resultaat van de projecten met een grondexploitatie opnieuw bepaald).

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	4.244
Toevoegingen - Tussentijdse winstneming van de winstgevende grondexploitaties en het resultaat grondbedrijf 2025	2.081
Onttrekking Afkomen reserve FiPo tgv reserve Z'meer 2040	-1.966
Saldo per 31-12-2025	4.359

A2. Reserve in verband met risico's Grondbedrijf

Deze reserve dient ter beperking van het risico dat vanuit de winstgevende grondexploitaties te vroeg winst wordt genomen en maakt ook deel uit van de weerstandscapaciteit Grondbedrijf. Het risico heeft uitsluitend betrekking op de grondexploitaties waarvoor tussentijds winst is genomen. Deze reserve bedraagt op peildatum 2,5% van de nog te maken kosten en de nog te realiseren verkoopopbrengsten tot maximaal het bedrag van de gerealiseerde gecumuleerde tussentijdse winstnemingen.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	581
Toevoeging Winstneming 002-Roggeakker	
Onttrekking Vrijval Risico Oosterh/Dwarst/Lansin/Engelln/Lansh	-193
Saldo per 31-12-2025	388

A3. Vrij inzetbare reserve

Deze reserve dient om reservemiddelen waarop geen verplichting rust in beeld te brengen. Hierdoor vervult deze reserve ook de functie van financiële buffer voor het opvangen van negatieve rekeningresultaten en risico's. Als zodanig maakt deze reserve deel uit van het weerstandsvermogen zoals aangegeven in de nota weerstandsvermogen en risicomanagement van 14 december 2020.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	184.728
Toevoeging Storting in het kader van Stadhuis conform PB2025	290
Toevoeging Storting alg. reserve door Zoetermeers noodfonds	1.052
Onttrekking Dekking Budget Overheveling vanuit 2024	-702
Onttrekking Dekking Resultaat Bestemming 2022	-125
Onttrekking Dekking incidenteel nieuw beleid	-5.500
Onttrekking Dekking Resultaat Bestemming 2024	-7.747
Onttrekking Dekking Resultaat Bestemming 2023	-239
Onttrekking Dekking Budget Overheveling vanuit 2023	-130
Onttrekking Aanwending ten gunste van begroting saldo	-14.727
Saldo per 31-12-2025	156.900

B1. Reserve Integraal Veiligheidsbeleid

Deze reserve dient om de kosten te dekken van maatregelen tegen onveilige situaties in de openbare ruimte, waaronder cameratoezicht (raadsbesluit 9 juli 2007).

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	183
Onttrekking bijdrage conform kadernota veiligheidsbeleid 2023-2026	41
Saldo per 31-12-2025	142

B2. Reserve egalisatie investering schoolgebouwen

Deze reserve dient om pieken en dalen in de lasten van investeringen te egaliseren. Op deze wijze ontwikkelen de lasten zich in de jaren geleidelijk en minder schoksgewijs. Dit is noodzakelijk omdat de schoolgebouwen (vooral in het voortgezet onderwijs) in een relatief korte periode zijn neergezet en daarom ook de kosten van renovatie of herbouw in een korte periode op de gemeente af zullen komen.

In 2023 is het integraal huisvestingsplan primair onderwijs 2023-2027 vastgesteld. De daaruit voortvloeiende afschrijvingslasten bepalen mede de hoogte van deze reserve.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	6.733
Toevoeging w.a.p. res eg inv schgeb	135
Toevoeging Dotatie cf begroting 2025	1.101
Onttrekking Dotatie cf begroting 2025	-1.712
Saldo per 31-12-2025	6.257

B3. Reserve investeringsimpuls amateurverenigingen

De Reserve Investeringsimpuls Amateurverenigingen is bedoeld om amateurverenigingen financieel te ondersteunen bij investeringen in accommodatie, inventaris en andere duurzame kapitaalgoederen. Als de Reserve Investeringsimpuls amateurverenigingen daalt tot onder € 150.000 moet een nieuw raadsvoorstel worden aangeleverd over het al dan niet aanvullen van deze bestemmingsreserve.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	301
Onttrekking Reserve Investeringsimpuls amateurverenigingen	-218
Saldo per 31-12-2025	83

B4. Reserve beeldende kunst in de openbare ruimte

Deze reserve dient om de kosten van het realiseren van beeldende kunst in de openbare ruimte te dekken. De reserve is ingesteld bij het raadsbesluit van 11 mei 2019, gelijktijdig met het opheffen van de reserve kunstopdrachten en de vaststelling van een geactualiseerde verordening "Percentageregeling beeldende kunst in de openbare ruimte".

	Bedrag
--	--------

Saldo per 01-01-2025	374
Toevoeging storting CP	77
Toevoeging Storting Sporthal v Doorneplantsoen	40
Toevoeging Storting reserve Egalisatie schoolgebouwen	3
Toevoeging Dotatie 2025 obv BRM/WRM Grondbedrijf	30
Toevoeging Kunst verhoging invest budget MBC (2024-138)	15
Toevoeging Kunst Nieuwbouw MBC College (2022-147)	58
Toevoeging Storting aanvul krediet Zwembad	1
Onttrekking beeldende kunst in openbare ruimte	-94
Saldo per 31-12-2025	504

B5. Egalisatiereserve groot onderhoud bovengronds

Deze reserve dient om wisselingen/pieken in feitelijke uitgaven door de jaren op te vangen. De reserve is in 2014 ingesteld bij de vaststelling van de begroting 2014 (op 11 november 2013). De hoogte van deze reserve is gemaximeerd op € 5 mln. Als de reserve boven dit bedrag uitkomt, wordt deze bij de jaarrekening afgeroomd ten gunste van de vrij inzetbare reserve. Over- of onderschrijding op de budgetten voor groot onderhoud worden verrekend met de reserve.

In 2025 is niet onttrokken en geen toevoegingen gedaan aan de Egalisatiereserve groot onderhoud bovengronds. Dit komt doordat het nadeel op groot onderhoud opgevangen kon worden op het totale voordeel in programma 3.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	5.000
Toevoegingen / Onttrekkingen	0
Saldo per 31-12-2025	5.000

B6. Reserve duurzaamheidsfonds Zoetermeer 2040

De gemeenteraad heeft op 31 januari 2022 € 7,5 mln. beschikbaar gesteld voor de vorming van een duurzaamheidsfonds. De raad heeft op 5 juni 2023 hier € 2,5 mln. aan toe te voegen. Het fonds draagt bij aan het keren van de gesignaleerde negatieve mechanismen in Zoetermeer 2040 door een hierop gerichte realisatie van de ambities in het programma Duurzaam & Groen Zoetermeer in Transitievisie warmte en Lokale verkenning windenergie en zonnestroom. Het fonds is gericht op het creëren en ondersteunen van voorbeelden die knelpunten aanpakken en oplossen ten behoeve van het aanjagen van startende initiatieven.

De gelden in het fonds zijn op grond van het raadsbesluit van 5 juni 2023 verdeeld over drie bestedingscategorieën: Duurzame initiatieven, Eigenaar-bewoners en Gemeentelijk vastgoed. In dezelfde raadsvergadering zijn ook criteria per bestedingscategorie vastgesteld.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	10.560
Onttrekking duurzaamheidsfonds Zoetermeer 2040	428
Saldo per 31-12-2025	10.132

B7. Sociaal innovatiefonds

Op 28 juni 2021 heeft de gemeenteraad het Raadsvoorstel "Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Eneco-middelen" vastgesteld. Onderdeel van dit besluit is het instellen van een sociaal innovatiefonds, inclusief het afwegingskader waar aanvragen voor dit fonds aan moeten voldoen. In aanvulling op de criteria waar elke aanvraag aan moet voldoen zijn hierin ook specifieke criteria opgenomen voor het sociaal innovatiefonds: investeringen zijn gericht op het herstellen van de bestaanszekerheid, het bevorderen van positieve gezondheid, en het verbeteren van kansengelijkheid van Zoetermeerders, om te komen tot betere (gezondheids-) zorg en ondersteuning voor meer mensen met minder geld. Leidend criterium voor de aanvragen is de impact die daarmee gemaakt wordt, oftewel wat is de verwachte maatschappelijke bijdrage die met het voorstel wordt bereikt. In het raadsvoorstel zijn acht aanvragen opgenomen voor het investeringsfonds, voor het thema sociaal innovatiefonds. Het gaat om:

- a. Basisbanen
- b. Vindplaatsen verborgen schulden
- c. Onder de pannen
- d. Impact gedreven inzet voor jeugd & gezinnen
- e. Innovatief wijkgericht en integraal ondersteuningsaanbod gericht op preventie
- f. Positieve gezondheid en het huishouden
- g. Preventie in de praktijk
- h. Programmamanager sociaal innovatiefonds

Voor deze acht aanvragen is de inzet van middelen op basis van het sociaal innovatiefonds het fundament waarop nieuwe ontwikkelingen in gang kunnen worden gezet.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	1.794
Onttrekking SIF 2025: Wijkimpact jeugd Meerzicht	-124
Onttrekking SIF 2025: Programmakosten	-147
Onttrekking SIF 2025: Preventie in de praktijk	-226
Onttrekking SIF 2025: Innovatief wijkgericht	-2
Onttrekking SIF 2025: Verborgen schulden	-21
Saldo per 31-12-2025	1.274

B8. Reserve Zoetermeer Noodfonds

Op 13 januari 2023 is de gemeenteraad geïnformeerd over het energienoodfonds. Het noodfonds is ingesteld om daar waar rijksregelingen tekortschieten en de nood hoog is ondersteuning te bieden. Aan verenigingen en organisaties. Per 31 december 2025 is het Zoetermeers Noodfonds opgeheven.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	1.372
Onttrekking reserve Zoetermeers Noodfonds	-1.052
Onttrekking Zoetermeers Noodfonds Zorg en JGH	-223
Onttrekking reserve Zoetermeers Noodfonds	-97
Saldo per 31-12-2025	0

B9. Reserve Arbeidsmarktregio ZHC

Reserve arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal. Deze reserve dient om de middelen die we als centrumgemeente ontvangen van het Rijk voor de arbeidsmarktregio toe te voegen en de uitgaven aan de arbeidsmarktregio hieruit te onttrekken, zodat het verschil in tempo van de inkomsten en uitgaven geen effect heeft op het exploitatieresultaat van de gemeente. De werkelijke lasten en baten in de jaarrekening worden verrekend met deze reserve.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	0
Toevoeging reserve ZHC TB 2025	1.800
Toevoeging reserve ZHC resultaat JR 2025	1.126

Toevoeging reserve ZHC resultaat JR 2025	382
Saldo per 31-12-2025	3.308

B10. Reserve algemeen dekkingsmiddel

Deze reserve staat tegenover de activa op de balans en zorgt ervoor dat niet voor alle activa een lening hoeft worden aangetrokken. Dit zorgt voor lagere rentelasten in de exploitatie.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	1.750
Onttrekking Overheveling naar Res Fonds 2040	-1.750
Saldo per 31-12-2025	0

B11. Brede bestemmingsreserve

De Brede bestemmingsreserve is ingesteld om het aantal specifieke bestemmingsreserves te beperken. Deze reserve bevat middelen ter dekking van exploitatielasten, die altijd concrete onderwerpen betreffen die specifiek door de raad zijn benoemd, waarvan de omvang van het betrokken bedrag relatief concreet is te duiden en waarvan de fasering van besteding in de tijd beperkt is. De hiervoor benodigde middelen worden per onderwerp aan deze reserve toegevoegd. De onttrekkingen aan de reserve vinden per onderwerp gedurende een beperkt aantal jaren plaats. Bedragen die bij afronding van het onderwerp zijn overgebleven, vallen vrij ten gunste van de exploitatie. Voorbeelden van onderwerpen in Brede bestemmingsreserve: aardgasvrije wijken en wijkplan Palenstein.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	7.412
Toevoeging storting realisatie gem. opvang	2.000
Toevoeging Reservering voor Verbetering Stadhuis	3.060
Toevoeging Reservering voor Tunnel Europaweg	1.248
Toevoeging Storting tbv Verbeteren Stadhuis cf TB2-25	3.300
Onttrekking Bijdrage wijkplan Palenstein	-20
Onttrekking Uitvoering nazorg Nutrihage 2025	-71
Onttrekking bijdrage Klimaatgelden	-130
Onttrekking Uitvoering nazorg GREX 2025	-31

B12. Reserve dekking kapitaallasten

De reserve dekking kapitaallasten is een bestemmingsreserve die specifiek is bedoeld om de kapitaallasten van investeringen te dekken. Structurele lasten moeten worden gedekt door structurele baten. Investeringslasten drukken structureel op de begroting en worden dus bij voorkeur gedekt uit reguliere inkomsten. Een kapitaaldeckingsreserve ter dekking van de kapitaallasten gedurende de looptijd van de investering heeft om die reden niet de voorkeur. Er wordt terughoudend omgegaan met het vormen van een reserve waaruit de kapitaallasten kunnen worden gedekt. Er is sprake van de volgende uitgangspunten:

- De reserve dekt (een gedeelte van) de rente- en afschrijvingslasten van de desbetreffende activa;
- Zodra een activum in gebruik wordt genomen en het werkelijk investeringsbedrag bekend is, wordt de noodzakelijke omvang van de reserve opnieuw bepaald;
- Als het werkelijk investeringsbedrag lager is dan begroot dan vallen de overtollige middelen van de reserve vrij ten gunste van de exploitatie;
- Als het werkelijk investeringsbedrag hoger is dan begroot dan wordt de reserve, als dat financieel mogelijk is, aangevuld met de benodigde middelen;
- In de jaarrekening wordt de begrote dekking voor rente en afschrijving aan de reserve onttrokken;
- Onttrekking aan de reserve gaat pas in, in het jaar nadat het desbetreffende activum in gebruik is genomen;
- De verrekeningen met de Reserve dekking kapitaallasten verlopen via het Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen (OAD).

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	6.341
Toevoegingen / Onttrekkingen	0
Saldo per 31-12-2025	6.341

B13. Rente-egaliseringsreserve

De Reserve rente-egaliseringsreserve wordt gebruikt om renterisico's (het stijgen van de rente) een aantal jaar af te dekken. Hierdoor kunnen schommelingen in de rentelasten worden opgevangen en hoeven er niet direct maatregelen (bezuinigingen) getroffen te worden bij een stijgende rente. Deze reserve heeft een plafond. De hoogte van de reserve is gemaximeerd op 1,5% van de verwachte financieringsbehoefte voor vier jaar. Er is een uitzondering op deze beleidsregel zolang de overliquiditeit meer dan € 80 mln. bedraagt. Dan wordt het plafond van de egaliseringsreserve bevroren op de stand van de laatste jaarrekening. Hierdoor wordt voorkomen dat er middelen worden vastgehouden in de reserve die niet nodig zijn.

De dotatie of onttrekking aan de reserve rente-egalitatie hangt af van de werkelijke afwijking van de rentelasten ten opzichte van de begroting. De afwijkingen worden gedoteerd tot aan het maximumbedrag. Hierdoor kunnen in de jaarrekening hogere én lagere bedragen dan geraamd, aan deze reserve worden toegevoegd c.q. onttrokken. Verschillen in verwachte rentelasten als gevolg van tijdelijke of geringe afwijkingen van de marktrente ten opzichte van het rentescenario worden bij het opstellen van de perspectiefnota/programmabegroting ten gunste of ten laste van de rente-egalitatie-reserve gebracht. De hierboven beschreven werkwijze is met ingang van 1 januari 2024 opgeschort tot het moment dat het weer aannemelijk wordt dat de gemeente binnen 1 jaar geld moet lenen (naar verwachting niet voor 2028). Hiermee vloeien de rentevoordelen tot die tijd niet in de reserve, maar komen ze ten gunste van het begrotingssaldo.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	4.900
Toevoegingen / Onttrekkingen	0
Saldo per 31-12-2025	4.900

B14. Reserve Flankerend Beleid

Onze stad bevindt zich in een dynamische groeifase. De fysieke uitbreiding, toename van inwoners en intensivering van maatschappelijke opgaven vragen om een krachtige en wendbare gemeentelijke organisatie. Onze organisatie ontwikkelt zich in lijn met de veranderende context. We investeren in een toekomstbestendige structuur, versterken onze formatie en zetten in op een leiderschapsprogramma dat medewerkers stimuleert om eigenaarschap te nemen, samen te werken en richting te geven aan verandering. Deze ontwikkeling vraagt ook om reflectie: we houden onze organisatie tegen het licht, toetsen onze werkwijzen en processen, en passen deze aan waar nodig. Tegelijkertijd groeit de organisatie de komende jaren mee met de opgaven. We kijken kritisch naar capaciteit, competenties en samenstelling, zodat we als organisatie duurzaam kunnen bijdragen aan de ambities van de stad. Voor de komende periode vraagt dit extra investeringen waarvoor we voorstellen een bedrag van € 2 mln. te reserveren in de reserve organisatieontwikkeling/flankerend beleid.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	0
Toevoeging reserve Flankerend Beleid	2.000
Saldo per 31-12-2025	2.000

B15. Reserve EU-initiatieven

In 2004 is een zogeheten 'Revolving Fund subsidieverwerving' ingesteld. In 2006 is dit gewijzigd in de huidige reserve. De reserve wordt gevoed uit de netto-subsidieopbrengsten van EU-projecten (het surplus aan vrije subsidiemiddelen). Uit dit budget kan de incidentele inzet van vakinhoudelijke medewerkers aan subsidieverwervingsprojecten worden gedekt. De restrictie hierbij is, dat de netto inkomsten uit de betreffende subsidieprojecten jaarlijks worden toegevoegd aan het 'Revolving fund'. Het plafond van de reserve is gesteld op een maximum van € 0,15 mln.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	93
Toevoegingen / Onttrekkingen	0
Saldo per 31-12-2025	93

B16. Reserve risico's programma Entree

Met het raadsbesluit- raadsvoorstel Herziening Gebiedsbusinesscase Entree is een bijgesteld budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het programma Entree. De herijking van de ruimtelijke uitgangspunten via het omgevingsprogramma resulteert in een aangepast risicoprofiel. Hieraan is een bedrag verbonden van € 8,63 mln. De risico's zijn als negatieve opbrengst verwerkt in de gebiedsbusinesscase Entree, waardoor zij een direct effect hebben op het benodigde investeringsbudget. Er bestaat echter een reële kans dat deze risico's zich niet voordoen. In dat geval heeft dit een positief effect op het benodigde investeringsbudget.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	5.460
Toevoeging aan risico-reserve Entree	3.192
Saldo per 31-12-2025	8.652

B17. Reserve fonds Zoetermeer 2040

De reserve is op 28 juni 2021 ingesteld (raadsbesluit 06 37 69 47 55 - Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Eneco-middelen). Op 26 juni 2023 is besloten om de eerder vastgestelde criteria te laten vervallen en deze te vervangen door een hoofdvraag naar wat de verwachte maatschappelijke bijdrage is die met het voorstel wordt bereikt. Dit is verdeeld in drie onderdelen:

- Bijdrage aan het keren van de mechanismen van Zoetermeer 2040
- Maatschappelijk nut in tijdsduur
- Maatschappelijk nut in bereik doelgroep.

Bijdrage aan het keren van de mechanismen van Zoetermeer 2040

Om over een langere termijn positieve maatschappelijke impact voor de stad te bereiken is het belangrijk om positief bij te dragen aan de mechanismen zoals die staan beschreven in de VisieZoetermeer 2040:

1. Concurrerende woonaantrekkelijkheid
2. Sociaaleconomische kracht
3. Samenhang beroepsbevolking en werkgelegenheid
4. Verschillen tussen wijken en buurten

Als absolute ondergrens voor voorstellen wordt het uitgangspunt gehanteerd dat een voorstel overtuigend moet bijdragen aan minimaal één -en bij voorkeur meerdere- van de vier mechanismen.

Afweging maatschappelijk nut in tijdsduur

Het verdient de voorkeur om de Eneco-gelden in te zetten voor zaken die – ook al betreft het een tijdelijke investering – een zo lang mogelijk effect voor de stad en haar inwoners hebben. Dit ‘tijdsduur criterium’ sluit aan bij de analyse van Zoetermeer 2040 waarin richtingen/plannen zijn gepresenteerd die een lange adem vergen. Als richtlijn wordt hierbij gehanteerd dat voorstellen minimaal drie jaar effect opleveren en dat dit effect uiterlijk binnen vijf jaar zichtbaar is.

Afweging maatschappelijk nut in bereik doelgroep

Het verdient de voorkeur dat het bereik van het voorstel zo groot mogelijk is. Het in beeld brengen en beargumenteren van de omvang en samenstelling van evenals het bereik en effect op- de doelgroep waarop een voorstel zich richt, wordt meegewogen in het afwegingproces. Hierbij is het uitgangspunt: hoe kleiner de groep begunstigden, hoe groter de positieve impact van een voorstel moet zijn om een investering te kunnen rechtvaardigen.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	112.274
Toevoeging verrekening resultaat 830.73	900
Toevoeging Afromen reserve FiPo tgv reserve Z'meer 2040	1.966
Toevoeging Overheveling van Alg dekk midd	1.750
Toevoeging Gedeeltelijke vrijval verplichting moskee	27
Toevoeging Reserve extra kosten vanwege groei aantal woningen	790
Toevoeging winstnemingen	1.519
Onttrekking 1 fte extra formatie verkeer / mobiliteit	-80
Onttrekking dekking extra handhavers vanuit coalitie akkoord	-900
Onttrekking Reserve Fonds Zoetermeer 2040	-2.335
Onttrekking voor MVA Darwinstraat en Stolberglaan	-92
Onttrekking Voorber ztm 20240 en ruimtel strategie	-572
Onttrekking reserve maatsch init 2025	-65
Onttrekking Kwaliteitsimpuls 2022-2026 jaarschijf 2025	-1.500

Onttrekking reserve Technische praktijklocaties	-90
Onttrekking bijdragen Expl Kerkenbos Oase, woningb als aanjager, voorber kst en best plannen, expl. beheer opb. ruim., OV schaa sprong, storting risico res Entree, Fonds 20240 uitv progr Binnenstad, Meerzicht, relatieman, Dutch Inn Park, nieuwe initiatieven, Buytenwegh, groene daken	-6.211
Saldo per 31-12-2025	107.381

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen 2025 is als volgt:

Bedragen x € 1.000

A	Middelen van derden die specifiek besteed moeten worden, m.u.v. de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:	Saldo 01-01-2025	Toevoegingen	Vrijval tgv de exploitatie	Aanwendungen	Saldo 31-12-2025
1	Voorziening afkoopsommen onderhoud graven	509	45	43		511
2	Voorziening middelen derden riolering	445	232			677
3	Voorziening middelen derden afval	117		117		0
	Totaal A.	1.071	277	160	0	1.188
B	Voorzieningen voor kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren	Saldo 01-01-2025	Toevoegingen	Vrijval tgv de exploitatie	Aanwendungen	Saldo 31-12-2025
1	Voorz. onderhoud schoolgebouwen gemeente	717	14			731
2	Voorziening groot onderhoud overige accommodaties	10.806	5.232		5.994	10.044
3	Voorziening riolering	30.500	3.785		2.523	31.762
4	Voorziening groot onderhoud verzamelcontainers	1.920	360		868	1.412
	Totaal B.	43.943	9.391		9.385	43.949
C	Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten	Saldo 01-01-2025	Toevoegingen	Vrijval tgv de exploitatie	Aanwendungen	Saldo 31-12-2025
1	Voorziening wethouderspensioenen	6.030	1.173		187	7.016
2	Voorziening pensioencomp. zwembadmedew.	293		153	140	0
3	Voorziening Nelson Mandela brug	244		244		0
4	Voorziening bovenwettelijk spaarverlof	639	298		14	923
5	Voorziening Regeling Vervroegd Uittreden	288	256		206	338

	Totaal C.	7.494	1.727	397	547	8.277
D	Voorzeningen voor op balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten	Saldo 01-01-2025	Toevoegingen	Vrijval tgv de exploitatie	Aanwendungen	Saldo 31-12-2025
1	Voorziening nadelige complexen Grondbedrijf	6.994	143		4.255	2.882
2	Voorziening verplichtingen afgesloten grondexploitaties	427	129	27		529
	Totaal D.	7.421	272	27	4.255	3.411
	TOTAAL VOORZIENINGEN	59.929	11.667	584	14.187	56.825

A1. Voorziening afkoopsommen onderhoud graven

Deze voorziening dient ter dekking van de kosten die de gemeente de komende jaren moet maken voor de aangegane verplichting om het onderhoud aan graven en bijbehorende omgeving te plegen en de graven te ruimen. De waarde aanpassing en de van derden ontvangen afkoopsommen voor onderhoud zijn aan de voorziening toegevoegd. Jaarlijks vindt er een onttrekking plaats ter dekking van het onderhoud.

A2. Voorziening middelen derden riolering

De van burgers ontvangen bedragen uit de rioolheffing moeten ook besteed worden aan kosten van de riolering. Een resultaat op het rioolbudget (waarvan dat budget gedekt is uit de inkomsten uit rioolheffing) als gevolg van bijvoorbeeld niet uitgevoerd werk moet gestort worden in de voorziening, zodat deze middelen in de toekomst beschikbaar zijn voor het uitvoeren van deze werken. Een positief resultaat komt dus niet ten gunste van het rekeningresultaat.

A3. Voorziening middelen derden afval

De van burgers ontvangen bedragen uit de afvalstoffenheffing moeten ook besteed worden aan kosten van de verwerking van afval. Een resultaat op het budget (waarvan dat budget gedekt is uit de inkomsten uit de afvalstoffenheffing) moet gestort worden in de voorziening, zodat deze middelen in de toekomst beschikbaar zijn voor het uitvoeren van deze werken.

B1. Voorziening onderhoud schoolgebouwen gemeente

Het doel van deze voorziening is om de kosten voor groot onderhoud aan schoolgebouwen waarvoor de gemeente geheel of gedeeltelijk verantwoordelijk blijft (multifunctionele gebouwen met onder meer een onderwijsbestemming) te egaliseren. Daarmee worden sterke fluctuaties van uitgaven voor gebouwenonderhoud voorkomen. Omdat deze voorziening is gebaseerd op contante waarde wordt deze aangepast met inflatierente.

Aan de basis van deze voorziening ligt het beheerplan groot onderhoud schoolgebouwen en overige accommodaties. Na actualisatie van de beheerplannen groot onderhoud eind 2022 blijkt dat de voorziening van voldoende omvang is om de grootonderhoudskosten voor de komende 10 jaar op te kunnen opvangen. Uiterlijk om de vijf jaar wordt de voorziening herijkt voor de dan volgende periode van 10 jaar.

B2. Voorziening groot onderhoud overige accommodaties.

Het doel van deze voorziening is om de kosten voor groot onderhoud aan de gemeentelijke accommodaties te egaliseren. Daarmee worden sterke fluctuaties

van uitgaven voor gebouwenonderhoud voorkomen. Omdat deze voorziening is gebaseerd op contante waarde wordt deze aangepast met inflatierente. Aan de basis van deze voorziening ligt het beheerplan groot onderhoud schoolgebouwen en overige accommodaties. Na actualisatie van de beheerplannen groot onderhoud eind 2022 blijkt dat de voorziening van voldoende omvang is om de grootonderhoudskosten voor de komende 10 jaar op te kunnen opvangen. Uiterlijk om de vijf jaar wordt de voorziening herijkt voor de dan volgende periode van 10 jaar.

B3. Voorziening riolering

Het doel van deze voorziening is om de kosten van het groot onderhoud en vervanging van het rioolstelsel over de jaren te egaliseren. Daarmee worden fluctuaties van uitgaven voorkomen. De basis van deze voorziening is het gemeentelijke rioleringsplan dat is vastgesteld in de Nota Riolering 2023-2026.

B4. Voorziening groot onderhoud verzamelcontainers

Het doel van deze voorziening is om de kosten voor het groot onderhoud aan de verzamelcontainers te egaliseren.

C1. Voorziening wethouderspensioenen

Op grond van de Wet Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) is een voorziening getroffen voor de pensioenverplichtingen aan wethouders. Jaarlijks worden de verplichtingen op basis van nieuwe actuariële berekeningen herijkt. Voor het bepalen van de hoogte van deze voorziening wordt de door het ministerie van BZK voorgeschreven wettelijke overdrachtsrente gehanteerd. Eind 2024 is deze rente aangepast van 3,16% naar 2,325%. Het kabinet heeft het voornemen gemeenten te verplichten (op zijn vroegst per 01-01-2028) de opgebouwde pensioenaanspraken van actieve, gewezen en gepensioneerde deelnemers onder te brengen bij het ABP.

C2. Voorziening pensioencompensatie zwembadmedewerkers

Op grond van de uitplaatsing van een zestal zwembadmedewerkers is in 2015 een voorziening getroffen voor toekomstige verplichtingen die voortvloeien uit rechten op pensioen- en loonsuppletie. In 2025 heeft de laatste uitkering inclusief een slotuitkering plaatsgevonden waarmee de regeling tot een einde is gekomen. De voorziening valt in zijn geheel vrij.

C3. Voorziening Nelson Mandela brug

Voor de totale lasten van het ontmantelen, het verstevigen, de noodbrug en het gebruikers gereedmaken moet in het jaar dat de onveiligheid van de brug is vastgesteld een voorziening worden gevormd (nagevraagd bij Commissie BBV). De bijkomende kosten zoals vervangend vervoer, wegafzettingen en verkeersregelaars zijn onderdeel van de te vormen voorziening. Deze voorziening is om deze reden gevormd. De voorziening is vanaf nu nog bedoeld voor de huur van de tijdelijke brug en de opslag van het civiele kunstwerk.

C4. Voorziening bovenwettelijk spaarverlof

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Hiermee kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeleid.

Bovenwettelijke vakantie-uren die worden gebruikt voor verlofsparen, verjaren niet.

Bij verlofsparen is er sprake van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen.

C5. Voorziening Regeling Vervroegd Uittreden

De voorziening is getroffen voor de financiële verplichtingen tegenover ex-medewerkers en de fiscus. Bij de RVU nemen medewerkers ontslag en volgt er een (maandelijkse) ontslagvergoeding die de ex-medewerker in staat stelt om te overbruggen tot aan de AOW-leeftijd. De hoogte van de voorziening voldoet om de verplichtingen te kunnen dekken tot aan de AOW-datum.

D1. Voorziening nadelige complexen Grondbedrijf

Bij een negatief eindresultaat van een grondexploitatie dient direct een voorziening getroffen te worden ter grootte van het volledige verlies. De voorziening nadelige complexen is gewaardeerd op eindwaarde. De voorziening is in de balans in mindering gebracht op de boekwaarde van deze complexen (activazijde van de balans). In die gevallen waarbij de voorziening hoger is dan de boekwaarde per complex is dat gebeurd tot de (netto) boekwaarde per complex nihil is. Het restant blijft in de voorziening aan de passiefzijde van de balans. Dit laatste bestaat per ultimo 2025 uit:

Bedragen x € 1.000

Bouwgrond in exploitatie	
Complex:	Bedrag
T-strook Noord	143
Centrum Oost Cadenza	435
Palenstein	2.289
Oostergo	15
TOTAAL	2.882

D2. Voorziening verplichtingen afgesloten grondexploitaties

Deze voorziening is ingesteld bij raadsbesluit van 28 november 2016 (Technische aanpassingen grondexploitaties BBV) voor verplichtingen i.v.m. afrondende werkzaamheden die voortvloeien uit grondexploitaties die worden afgesloten.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

A. Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen

De onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen betreffen de volgende leningen:

Bedragen x € 1.000

Bank	Looptijd	31-12-2025	31-12-2024
Bank voor Nederlandse Gemeenten (40.111.615)	10 jaar (19 december 2017 / 2027)	10.000	10.000
Bank voor Nederlandse Gemeenten (40.113.393)	10 jaar (6 december 2019 / 2029)	8.009	10.010

TOTAAL		18.009	20.010
--------	--	--------	--------

B. Onderhandse leningen van buitenlandse instellingen

De onderhandse leningen van buitenlandse instellingen betreffen de onderstaande lening(en). De totale rentelast in 2025 bedraagt afgerond € 0,4 mln.

Bedragen x € 1.000

Bank	Looptijd	31-12-2025	31-12-2024
AG Insurance	20 jaar (27 februari 2018 / 2038)	10.000	10.000
AG Insurance	20 jaar (27 februari 2018 / 2038)	10.000	10.000
TOTAAL		20.000	20.000

C. Waarborgsommen

De waarborgsommen hebben vooral betrekking op verhuurde objecten en aangekochte gronden. Als de afspraken zijn nagekomen door de andere partij wordt de waarborgsom teruggestort.

Glottende passiva

Netto-glottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

A. Overige kasgeldleningen

Saldo van de kasgeldleningen is € 0

B. Banksaldi

De banksaldi betreffen negatieve banksaldi bij de BNG

C. Overige schulden

De overige schulden bestaan uit een veelvoud van kortlopende schulden aan diverse crediteuren. De volgende posten zijn groter dan € 0,5 mln.:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving:	
---------------	--

PQR B.V.	515
Vebego Groen Noord- en Zuid-Holland	520
Gemeente Wassenaar	553
AW Infrabouw B.V.	630
HABO GWW B.V.	709
A. Bunnik B.V.	831
Gemeente Leidschendam-Voorburg	1.010

Overlopende passiva

A. Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Deze post bestaat uit diverse posten van verschillende aard en omvang. De grootste posten zijn als volgt:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving:	Nog Te Betalen
NTB - Spec. Jeugdhulp 2025 dd 13-1-65, 27-1-26	9.504
F&C 2026 1025 Belastingdienst loonheffing dec'25	7.634
NTB posten 2025 afd. Zorg JGH	2.547
NTB 2025 IZA 62460800 Gemeente Den Haag	2.123
F&C 2026 1024 ABP dec'25 + 13e run	1.534
Vrijval VPB grond 2021 (6315)	1.187
NTB - VT uitk ger 2025	1.106
NTB BTW Q4 2025	1.066

B. De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

Het verloop hiervan in 2025 is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Uitkeringen van het Rijk	Saldo 01-01-2025	Ontvangen bedragen	Vrijgevalen bedragen of terug betalingen	Saldo 31-12-2025

A20 - Specifieke uitkering versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme 2023-2026	11	205	200	15
A31 - Specifieke uitkering ter voorkoming van jeugdcriminaliteit 2024	132	488	225	394
D8 - Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	3.217	652	102	3.767
D10 - Volwasseneneducatie - WEB	454	438	454	438
D12 - Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2020-2024 - RMC	2	181	112	71
D12 - Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2020-2024 - Aanval op uitval	3	190	178	16
D12 - Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2020-2024 - kwalificatieplicht	59	264	308	14
D14 - Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen - NPO	428	0	428	0
D21 - Specifieke uitkering Impuls Jongerencultuur	323	37	294	65
E3 - Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	31	0	0	31
E104 - specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur – Zoetermeer: binnenstad	22.027	0	2.321	19.706
E104 - specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur – Zoetermeer: binnenstad - Entree	11.746	0	0	11.746
E110 - Tijdelijke regeling specifieke uitkering mobiliteitspakketten ten behoeve van woningbouw	11.739	0	0	11.739
G4 - Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers - TOZO	1.253	0	296	957
G10 - Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024	2.694	4.668	4.827	2.535
G13 - Onderwijsroute_ deel gemeente 2023	265	0	25	240
H30 - Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026 - Sport breed	5	1	0	6
H30 - Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026 - GALA	0	1.364	1.228	136
H40 - Specifieke uitkering IZA 2024 transformatiemiddelen	0	36	0	36
J9 - Specifieke uitkering woningbouwimpuls Tranche 1 t/m 6	26.454	0	0	26.454
J15 - Specifieke uitkering Regio Deal ZH Groeikernen	0	5.517	0	5.517
J32 - Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen - SUVIS	1.328	0	1.328	0
J55 - Aanpak energiearmoede	2.112	0	0	2.112
J94 - Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties - LAI	3.373	1.301	241	4.433
J105 - Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	4.913	0	0	4.913
J106 - Tijdelijke regeling specifieke uitkering gebiedsbudget	5.567	0	0	5.567
J109 - Specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting - Zoetermeer	15.753	0	0	15.753
J209 - Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen - RHA	1.186	0	0	1.186
K28 - Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid - CDOKE	1.968	3.969	2.398	3.539
Rijksbijdrage actieplan wapens en jongeren	32	0	32	0
Beleidskader bijdrageregeling begeleiden van ex-gedetineerden voor wonen en werken	30	0	30	0
MRDH Bleiswijkseweg Oost	0	714	121	593

Totaal	117.102	20.024	15.147	121.979
Uitkeringen van overige Nederlandse overheidslichamen	Saldo 01-01-2025	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terug betalingen	Saldo 31-12-2025
Arbeidsmarkttoeleiding AMR ZHC 22-23	864	0	864	0
Bestuurlijke tafel wonen	51	401	344	108
Versterken en verbeteren Dutch Innovation Community	90	0	90	0
Prov ZH Engelandlaan (Haaglanden depot)	615	0	615	0
GR Bleizo / Bijdrage Vervoersknoop Bleizo	3.677	0	3.677	0
Tijdelijke impulsregeling KLIMAATADAPTATIE 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	390	0	73	317
Knelpuntenpot Sociale Huur	400	0	400	0
Knelpuntenpot inzake project "Roggeakker"	200	0	0	200
Palenstein vlek D	200	0	200	0
RSIV 2023 (Lokale Weerbaarheid Cybercrime)	256	0	256	0
Project subsidie 't SEGHEWAERT	200	0	0	200
Projectsubsidie SOORTENMANAGEMENTPLANNEN Zoetermeer	46	0	0	46
Regeling SPUK flexibele inzet woningbouw - Hart van Meerzicht	22	0	22	0
Regeling SPUK flexibele inzet woningbouw - Edisonpark	57	0	57	0
Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw - Binnenstad	38	0	38	0
Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw - Edisonpark	29	0	29	0
Woonvormen senioren project "Roggeakker"	184	0	0	184
"Lerend netwerk preventie Zoetermeer"	153	76	56	173
Projectsubsidie Dwarstocht/Happy Days	80	80	160	0
Projectsubsidie organisatiegraag Lansinghage	0	7	2	6
Projectsubsidie Meerzicht: Kop van Waterbuurt en Hart van Meerzicht	0	56	16	39
A20 - Specifieke uitkering versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme 2023-2026	0	189	139	51
Projectsubsidie Oostergo	0	56	0	56
Projectsubsidie Deelproject 3 't Seghe Waert	0	106	0	106
Projectsubsidie Van Aalstlaan 24	0	115	0	115
RSIV	0	349	4	345
Totaal	7.551	1.435	7.072	1.945

C. Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate komen van volgende begrotingsjaren

Deze post bestaat uit diverse posten van verschillende aard en omvang.

De grootste posten in 2025 zijn:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving:	
Snowworld faciliterend	144
Voorweg 208B faciliterend	184

Gewaarborgde geldleningen en garantstellingen buiten de balanstelling

Gewaarborgde geldleningen

De gemeente kan voor de uitoefening van de publieke taak garanties te verlenen. Dit maakt het voor instellingen mogelijk geldleningen aan te gaan en daarmee investeringen te doen, die zonder deze garantie niet mogelijk is. Het betreft investeringen in activiteiten die de gemeente maatschappelijk van belang acht, zonder hiervoor directe financiële middelen beschikbaar te stellen. Daarbij is de overtuiging dat deze activiteiten met publiek belang anders niet tot stand komen. Garanties (ook wel borgtocht genoemd) zijn een vorm van financiële steunverlening. De gemeente loopt mogelijk financieel risico als een beroep wordt gedaan op een garantstelling. Om dit risico te beperken, stelt de gemeente als eis dat er sprake is van een zekere borgstelling (onderpand). Centraal staat dan ook de financiering van vastgoed en duurzame kapitaalgoederen, De garanties zijn verdeeld in:

Garanties met primair risico

Bij een primair risico (gemeentegarantie) wordt de gemeente als eerstvolgende door de geldverstrekker aangesproken als de instelling (geldnemer) niet kan voldoen aan haar betalingsverplichtingen.

De financiële risico's van deze verleende garanties zijn opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderdeel risico's concern.

Garanties met secundair risico

Bij een secundair risico (garantstelling door achtervang) ligt het primaire risico bij een andere partij (bijvoorbeeld een waarborgfonds). De gemeente loopt hierbij een secundair risico: de garanties worden verstrekt door het waarborgfonds (primair) en de gemeente is achtervang.

Het financieel risico van de achtervang posities wordt miniem geacht en is niet als financieel risico aangemerkt.

Bedragen x € 1.000

Geldnemer	Doel van de geldlening	Oorspronkelijk bedrag geldlening	% waarvoor borg is verleend	Restant geldlening	
				31-12-2024	31-12-2025
Primair risico:					
Woningcorporaties	Volkshuisvestingsopgave DEAB	136.280	100%	129.980	129.980
Zorgcentra / gezondheidsinstellingen	Gemeentegarantie	26.093	100%	2.560	1.895
Sportverenigingen c.a.	Gemeentegarantie	2.861	100%	2.541	2.439
Overige instellingen	Gemeentegarantie	1.000	100%	58	53
Overige instellingen (glasnet)	Gemeentegarantie	850	15%	219	134
TOTAAL PRIMAIR RISICO		167.084		135.358	134.501
Secundair risico:					
Woningcorporaties (WSW)	Volkshuisvestingsopgave DEAB aandeel als schadegemeente	4.128.943	50%	813.444	867.486
Sportverenigingen (SWS)	Vrijwaring SWS	365	50%	211	184
TOTAAL SECUNDAIR RISICO		4.129.308		813.655	867.670
		4.296.392		949.013	1.002.171

Woningcorporaties

Aan woningcorporaties zijn garantstellingen verstrekt voor het kunnen uitvoeren hun kerntaak zijnde: het leveren van Diensten van Algemeen en Economisch Belang (DAEB). Onder DAEB wordt verstaan: investeringen in zowel nieuwe en bestaande sociale huurwoningen als in de directe leefomgeving. DAEB-activiteiten komen ten goede aan de primaire doelgroep: mensen met een laag tot modaal inkomen. De verleende garantstellingen zijn onder te verdelen in twee soorten risico's:

Primair risico

Gemeentegaranties

Dit zijn garantstellingen op leningen voor woningbouwcomplexen die, zowel in het bezit als in exploitatie zijn bij een corporatie. De looptijd van deze garantstelling is tot:

- Uiterlijk het einde van de exploitatie van het woningbouwcomplex door de corporatie;
- Het moment dat de garantstelling kan worden omgezet naar het Waarborgfonds Sociale Woningbouw.

In 2025 is het saldo van de garantstelling en het risico gelijk gebleven op € 129,98 mln.

Secundair risico

Achternvang bij het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Dit zijn garantstellingen, verleend door het WSW, voor zowel activiteiten met betrekking tot woningbouwactiviteiten als de directe leefomgeving. Het borgingstelsel van het WSW is een gelaagde zekerheidsstructuur bestaande uit twee buffers en een vangnet van achtervangers (de overheid):

- 1e buffer: Het risicovermogen van het WSW
- 2e buffer: De zogenaamde obligo (-verplichting) van alle deelnemende corporaties aan het WSW
- Vangnet van achtervangers: De achtervangers verstrekken tijdelijke renteloze geldleningen aan het WSW. en worden als volgt verdeeld:
 - 50 % voor het Rijk
 - 50 % voor de gemeenten met de nadere onderverdeling:
 - 25 % de schadegemeenten (gemeente waarin een corporatie actief is en waarvoor het WSW gebruik moet maken van het vangnet van achtervangers).
 - 25 % alle gemeenten die in de achternvang inclusief schadegemeente

In mei 2024 is een nieuwe uniforme achternvang-overeenkomst afgesloten met het WSW die alle voorgaande overeenkomsten vervangt. Voor de verstrekte garantstellingen tot mei 2024 blijven de afspraken gehandhaafd tot het einde van de rentevaste periode of einde looptijd van de garantstelling.

In 2025 is het saldo van het door het WSW toegerekende Zoetermeers aandeel in de achternvang garantstellingen toegenomen met € 54,042 mln. tot € 867,486 mln.

De garantstelling is hoger geworden door:

- De aflossing van leningen door; jaarlijkse aflossing, einde looptijd en einde rentevaste periode.
- Het verlenen van nieuwe garantstellingen voor herfinancieringen en nieuwe leningen.
- De jaarlijkse aanpassing van de verdeelsleutel door het WSW van het garantstellingsaandeel van de gemeente (saldo leningen van alle corporaties die in de gemeente actief/ waarde van het DEAB bezit in de gemeente). Dit is van toepassing voor corporaties die in meerdere gemeenten actief zijn.

Ultimo 2025 is het door WSW (nominaal) geborgde leningenbedrag toegenomen met € 6,0 miljard tot € 103,2 miljard. Het aandeel van Zoetermeer in de 25 % voor alle gemeenten, niet zijnde schadegemeente, is afhankelijk van diverse factoren en niet kwantificeerbaar en opgenomen als PM.

Nationale Hypotheek Garantie

De Nationale Hypotheek Garantie (NHG) is een vangnet voor woningeigenaren als deze door omstandigheden de hypotheek niet meer kunt betalen. Of als een restschuld overblijft na de verkoop van de woning. Het Waarborgfonds Eigen Woning (WEW) is de organisatie die in Nederland verantwoordelijk is voor het beheer en de uitvoering van de NHG

Secundair risico

Achternvang bij het Waarborgfonds Eigen Woning (WEW).

Het borgingstelsel van het WEW is onderverdeeld in twee achternvangsregelingen die zijn gebaseerd op het jaar van het verlenen van de garantstelling:

- Garantstellingen verleend tot 2011:
 - 50 % voor het Rijk;
 - 50 % voor de gemeente waarin de garantie is verleend.

In 2025 is het saldo van de garantstelling tot 2011 afgenomen met € 4,0 mln. tot € 402 mln.

- Garantstellingen vanaf 2011
 - 100 % voor het Rijk.

Zorgcentra, gezondheidsinstellingen en sportverenigingen en overige instellingen

Er zijn leningen afgesloten door gezondheidsinstellingen, sportverenigingen en andere instellingen met een maatschappelijk nut, waarvoor de raad een garantie heeft verstrekt. De meeste garanties zijn van vóór 1996; in dat jaar heeft de raad besloten in beginsel geen garanties meer te verstrekken. Als onderdeel van de investeringsimpuls voor amateurverenigingen heeft de raad in november 2005 besloten om dit instrument in relatie tot deze verenigingen weer toe te passen. Met het verstrekken van een gemeentegarantie aan ALTV Zoetermeer is het saldo van het oorspronkelijke bedrag geldleningen aan sportverenigingen c.a. met € 0,1 mln. toegenomen. Alle betrokken partijen lossen volgens schema af.

Toezicht op risico's

De omvang en de risico's van de garanties worden bewaakt en regulier via de geëigende instrumenten van de P&C-cyclus gerapporteerd aan de raad. Specifiek voor garantstellingen zijn de financiële risico's gemeentegaranties in beeld (zie de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing):

- Geldleningen aan woningbouwcorporaties
- Eigen woningen

Garantieaanspraken

In 2025 is geen beroep gedaan op de verleende garantiestellingen.

Garantstellingen (bankgaranties)

Per ultimo 2025 waren bij de gemeente 27 bankgaranties met een totaalwaarde van afgerond € 30 mln. aanwezig. Het betreffen vooral garanties van aannemersbedrijven die de gemeente als financiële zekerheid vraagt bij de uitvoering van werken.

Toelichting niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

Artikel 53 van het Besluit Begroting en Verantwoording verplicht gemeenten om in de toelichting op de balans inzicht te geven in de financiële verplichtingen waaraan de gemeente is verbonden, voor zover:

- De verplichtingen financiële consequenties hebben voor toekomstige jaren en
- Deze verplichtingen niet zijn opgenomen in een balanspost. Voorbeelden daarvan zijn langlopende huurcontracten en leasecontracten. Het is niet de bedoeling dat in de toelichting een lange lijst van meerjarig aangegane verplichtingen wordt opgenomen. Het gaat alleen om verplichtingen die politiek-bestuurlijk en financieel gezien van belang zijn.

De gemeente Zoetermeer hanteert een grens van € 500.000 per jaar welke de verplichting moet bedragen om te worden gezien als niet uit de balans blijvende belangrijke verplichtingen. Daarnaast dient te verplichting een looptijd te hebben van langer dan een jaar.

De bepaling van deze grens komt voort uit de overweging dat verplichtingen onder dit drempelbedrag geen materiële invloed hebben op de beslissingen van de gebruikers van de jaarrekening.

Door deze drempelwaarde te hanteren, wordt een balans gevonden tussen volledigheid en praktisch nut, waarbij alleen die verplichtingen worden gerapporteerd die een aanzienlijke impact kunnen hebben op de financiële positie en besluitvorming. Dit draagt bij aan een helder en relevant financieel overzicht, waarbij de gebruikers van de jaarrekening goed geïnformeerd kunnen blijven zonder overbodige details die het inzicht zouden kunnen vertroebelen.

Bedragen x € 1

Omschrijving verplichting	Verplichting jaarlijks	Verplichting totaal	Eind jaar	Einddatum contract
Inzet POH-jeugd	754.000	754.000	2026	31-12-2026
Integraal onderhoud Zoetermeer Zuid Oost perceel 1 Rokkeveen	1.367.000	1.481.000	2027	28-2-2027
Integraal onderhoud Zoetermeer Zuid Oost perceel 2 Oosterheem	1.141.000	1.236.000	2027	28-2-2027
Groot en dagelijks onderhoud sport- en speeltoestellen	700.000	875.000	2027	31-3-2027
Klein dagelijks onderhoud riolering en calamiteiten	1.345.000	1.681.000	2027	31-3-2027
Relinen van het riool	1.786.000	3.572.000	2027	31-12-2027
Integraal onderhoud Zoetermeer West	2.279.000	4.748.000	2028	29-2-2028
Schoonmaak glasbewassing en sanitaire voorzieningen	979.000	2.366.000	2028	31-5-2028
Hyper converged infrastructure en dienstverlening	1.000.000	2.500.000	2028	1-7-2028
Onderhoud elementenverharding	4.500.000	11.250.000	2028	28-7-2028
Leerlingen- en jeugdhulpvervoer	2.812.000	7.265.000	2028	31-7-2028
Kinderopvang sociaal medische indicatie, perceel 1	809.000	2.430.000	2028	31-12-2028
Verwerking van huishoudelijk GFT+E-afval en grof tuinafval	625.000	1.875.000	2028	31-12-2028
Advies op het gebied van mobiliteit	3.000.000	9.750.000	2029	30-4-2029

Bedragen x € 1

Zelfredzaamheidsroute	496.000	1.901.000	2029	30-11-2029
Levering standaard programmatuur en aanverwante dienstverlening	10.000.000	39.166.000	2029	14-12-2029
Levering van gas	965.000	3.860.000	2029	31-12-2029
Vervangen en onderhoud VRI installaties	586.000	2.492.000	2030	31-3-2030
Receptie- en beveiligingsdiensten	730.000	3.406.000	2030	31-8-2030
Integraal onderhoud Zoetermeer - Hoofdwegen en Bedrijventerreinen	1.350.000	6.866.000	2031	28-2-2031
Integraal onderhoud Zoetermeer Midden Centrum - Stadshart	2.412.000	12.264.000	2031	28-2-2031
Integraal onderhoud Zoetermeer Midden Seghwaert - Noordhove	2.263.000	11.505.000	2031	28-2-2031
MRDH regiotaxi Haaglanden	1.404.000	7.488.000	2031	15-5-2031
Beheer fietsenstallingen	899.000	5.394.000	2031	31-12-2031
Onderhoud Elektrotechnische en Werktuigbouwkundige elementen	2.750.000	16.500.000	2031	31-12-2031
Bouwkundig onderhoud	3.750.000	26.250.000	2032	31-12-2032
Schoonmaak, glasbewassing en sanitaire voorzieningen	1.525.000	11.945.000	2033	30-11-2033
Onderhoud sportparken	750.000	6.000.000	2033	31-12-2033
Overslag, transport en verwerking van huishoudelijk (fijn) restafval, perceel 1	2.983.000	23.867.000	2033	31-12-2033
Overslag, transport en verwerking van grof huishoudelijk (rest) afval, perceel 2	1.539.000	12.313.000	2033	31-12-2033
Integraal onderhoud recreatiegebieden	1.387.000	11.100.000	2034	28-2-2034
WMO hulpmiddelen	PM	PM		
WMO huishoudelijke ondersteuning	PM	PM		
Bomen & heesters	PM	PM		
Levering speeltoestellen (perceel 1)	PM	PM		
Levering sporttoestellen (perceel 2)	PM	PM		
Inhuur personeel (Uitzendkrachten- en vakantiekrachten t/m schaal 7)	PM	PM		
Huurverplichtingen scholen	PM	PM		
Totaal	58.886.000	254.100.000		